

DEBRECENI PROTESTÁNS LAP

EGYHÁZI ÉS ISKOLAI KÖZLÖNY

SZERKESZTŐSÉG: Debrecen,
Révész-tér 2. szám. (Kistemplom.)

KIADÓHIVATAL: Debrecen,
Kálvin-tér 17. szám. (Püspöki hivatal.)

Megjelenik minden vasárnap. Előfizetési ár 1 évre 12 — pengő.
Postatakarékpénztári csekkszám: 43.916

FŐSZERKESZTŐ: D. Dr. RÉVÉSZ IMRE. FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS KIADÓ: URAY SANDOR.

Aratási meditáció

Márk ev. IV.: 26—29.

Gyülekezeteink mindig szívesen fogadják azokat az igehirdetéseket, amelyek az Evangéliumból az élethez vezetnek, hogy az élet útaira, nem egyszer útvesztőire, reávilágítsanak.

A lelkipásztornak meg kell ragadnia azokat az alkalmakat, amikor nem csupán elvi kérdéseket fejtegethet, hanem igehirdetése rendszerében helyt adhat a gyakorlati keresztyénség sokszor nagyon is sürgető problémáinak.

Ezekkel a feltételekkel elmélkedjünk most a nyár problémáiról, amelyekhez igazság szerint nem a gyülekezet hangulata, vagy az igehirdető jótetszése, hanem kifejezetten az Isten Igéje vezet el kézenfogva bennünket.

Az Isten Igéje nagyon sokszor és nagyon sokféle vonatkozásban szól nekünk a nyárról. Sokkal többször, mint a másik három évszokról. Ez érthető. Nálunk Közép-Európában a nyár mindössze három hónapig tart. A Szentföldön pedig, ahol Jézusunk élt és ahol a különböző szentíratok létrejöttek: az év tizenkét hónapjából legfeljebb ha három hónap volt hűvösebb és kedvezőtlenebb időszak; ezzel szemben kilenc hónap a nyár. Így természetes, ha az ott élő emberek lelki világát dominálták a nyár napsugaras, virágos és gyümölestermő jelenségei.

Így értjük meg azt is, hogy a szent iratokban miért jelentkeznek oly gazdagon a nyári természetből vett képek és hasonlatok. Miért utal arra léptenyomon a legelső és legnagyobb ószövetségi író, Mózes. Miért zengenek a nyárról legszebb zoltárénekeink. És miért van telítve Jézusunknak minden tanítása a nyári természet szébbnél-szebb jelenségeivel.

A sok közül kivált három zoltáréneket szeretnék szívére helyezni az olvasónak azzal a céllal, hogy a gyülekezet elé is vigyük el azokat: a XIX. LXV. és CIV. zoltárokat. Ez utóbbiról Humboldt Sándor, a nagy természettudós azt tanítja, hogy abban a világegyetem képe tükröződik.

És bármennyire szokatlanul hangzik is, azt merem mondani, hogy Jézusunk Hegyi Beszéde: nyári prédikáció volt. Nem olyan értelemben, hogy a nyárról tanított volna benne rendszeresen; téma-

köre ennél sokkalta nagyobb és fennköltebb. De ez a drága tanítás át meg át van szöve a nyár legfenségebb képeivel. A lángoló nap képével, melyet Isten felhoz a jókra és gonoszokra; az áldott eső képével, melyből jut bőven az igazaknak és a hamsaknak földére; az égi madarak és a mezők lilioma képével, ezek nem vetnek és nem aratnak, nem szönek és nem fonnak — mégis megalégítettnek és Salamon királynál is fényesebben öltözködnek; a gyümölestermő és gyümölestelen fa hasonlatával; a tövis és a bojtortján példájával, amelyekről izes szőlőt vagy édes fügét szedni nem lehet.

Azt is nyilván tudjuk, hogy Jézusunk példázatainak színe-java a nyári természet világából való. Így a Máté ev. XIII.-ban foglalt hét példázat... E szerény meditáció fölé odaírt néhány bibliai versben is a nyárról és az aratásról nyújt számunkra fenséges tanítást az Úr, melyben végezetre a mulandóról az örökkévalóra, a földi országról az Isten Országára figyelmeztet.

*

Azoknak az isteni kijelentéseknek, amelyek a Bibliából a nyárról felénk sugárzanak, mindenekelőtt az az egységes nagy céljuk, hogy velünk emberekkel megszerettessék a természetet. Egy nagy keresztyén író, Drummond Henrik ezt mondja: *a természet az örök igazság barátja s keresztyén.* Nagy mondás, örök életet érdemlő s gondolatokat ébresztő mondás ez. Tagadó formájában ez azt jelenti, hogy a természetben sohasem távolodunk el a keresztyén gondolattól. Állító formájában pedig azt hirdeti, hogy a természet rendjében és szépségében: az örökkévaló Isten igazsága tárul elénk. És ha csendes és fogékony lélekkel lépünk a természet templomába: ott a mi keresztyénségünk erőt nyer, mert Jézussal fogunk találkozni.

Természetesen hangzó és magától értetődő igazságok ezek... Annál szomorúbb, hogy a mai ember, kivált a városi vagy „modern“ ember, nem akarja ezeket megérteni... Nemrég egy nyári üdülőhelyen fordultam meg, ahol igen sok városi (kivált fővárosi) ember tartózkodott. Kedves, szelid hegyvidék volt ez, üde levegővel, gazdag erdővel, patakokkal. Azt hinnők, hogy a városi bérházakba zsúfolt emberek mohón keresték a természet üdítő s enyhítő

szépségeit? Nem. Naphosszatt kártyáztak. Féléjszákán át kártyáztak. De a természet szépségeire ügyet se vetettek.

Mi Isten gyermekei, értsük meg az Ige ujjmutatásait: figyeljünk a természetre. Szeressük meg újra és még jobban a természetet. Gyönyörködjünk annak szépségeiben. Mint a régi kegyes lelkek mondták: tekintsük a természetet Isten nyitott könyvének, amelyből okulhatunk. Tekintsük Isten templomának, amelyben Istenhez emelkedhetünk.

Mindezekhez járul még egy speciálisan magyar tanulság is: a magyar földdel együtt szeressük meg a magyar föld népét, akiket hosszú időközön át elhanyagoltunk; akiktől elszakadtunk; akiknek szép értékeit, dalaít, mondáit, bölcs mondásait, alig-alig ismerjük... Az aratómunkás kiváltképpen való megbecsülést érdemel, mert tudjuk, mily emberfeletti nehéz munkát végez, amíg asztalunkra teszi a mindennapi kenyeret.

*

Amikor most a nyárról és aratásról elmélkedünk, ugyanakkor meg kell emlékeznünk arról is, hogy az Isten Igéje, nem egyszer igen kemény hangon beszél a nyárról és aratásról.

Itt első helyen gondoljunk a Jelenések Könyvére, ahol éppen ebben a vonatkozásban, megrázó kép tárul elénk. A XIV. részben szó van a végítéletéről s annak különböző végrehajtásáról. Ezek rendjén azt írja János, a nagy látnok, hogy Isten égi temploma ajtajából egy angyalt látott kijönni, a halál angyalát, sarlóval kezében; nem azért, hogy búzát arasson, hanem hogy learassa a föld népeit...

Ez a megrázó bibliai kép egyáltalán nem csatlakozik az elmélkedésünk fölé odairt bibliai versekhez. Mégis reá kell hogy mutassunk. Mindenki megérti, hogy miért? Amíg idehaza a nagy magyat Alföldön esőndben folyik az aratás, ugyanakkor a haremezőkön a halál angyala arat.

És ez a borzalmas véres aratás immár a második egy emberöltő alatt. A most folyamatban lévő, második világháborúról ne beszéljünk. Nincs meg hozzá sem az objektivitásunk, sem a kellő távlatunk. Az első világháborúról azonban szabad és kell szólanunk. Beleszédülünk, ha annak véres áldozatait próbáljuk magunk elé idézni. És miért folyt a sok vér? Az igazság diadaláért? Az emberiség jobblétéért? Egy sötét kor eltörléséért és egy jobb kor megteremtéséért? A világbékéért? Nem és százszor is nem!

Ma már tisztán látjuk, hogy a 25 év előtti világháború, a föld népeinek ez a nagy learattatása: bálványoltár előtti áldozás volt.

Ma már a történelem távlatában súlyosan elítéljük a hekatombákat, amikor a régi pogány népek, bálványistenek tiszteletére, ártatlan emberek tömegeit áldozták fel. Éppen úgy elítéljük a keresztsháborúk céltalan s nem egyszer esztelen vállalkozásait, amelyek annyira fajultak, hogy amikor Európa ereje kimerült: gyermekhadsereget indítottak útra a Szentföld elfoglalására. Elítéljük a napoleoni hadjáratokat, amelyek szintén a hatalomvágy bálványistenének szóló rettenetes áldozatok voltak.

És mit mondjunk a 25 év előtti világháborúra? Csak egyet mondhatunk: az emberiség tulajdon vesztébe rohant s a legsötétebb bálványoltár elé dobta, véres aratással: milliók és milliók ártatlan életét.

A mai szent Ige, e drága krisztusi szó tükrében nyilván megláthatjuk, hogy amilyen áldásos és istenes dolog az aratás ott künn a mezők szelid határain: éppen olyan áldatlan és istentelen dolog a háború aratása.

Tanítson és vezessen tehát Jézusunk szelid példázata arra, hogy forduljunk el végképpen mindenféle bálványoltártól, amelyek előtt oly sokan áldoznak, egysesek és nemzetek, s amelyek minket is megkísértenek... És vezessen el ez a szelid krisztusi szó az egy igaz Isten oltárához: hálaadással a nyár áldásaiért és esedezéssel a békesség áldásaiért.

*

Végezetre Jézusunk szelid szavára hallgatva s újra szelidebb hárokat érintve, emlékezzünk arra, hogy az aratásról szóló bibliai tanításokban benne van a számadás gondolata is. A számadásról szóló lecke nélkül pedig nincs keresztyénség.

A Máté írása szerinti evangéliom XIII. részében Jézusunk hét példázata foglaltatik. A másodikikat, a szántóföld konkolyáról szóló példázatot, magányosan a tanítványok előtt megmagyarázta az Úr (Máté ev. XIII: 36—42). Itt nyilván megmondja Jézusunk, hogy „az aratás a világ vége; az aratók pedig az angyalok.” — És ez a sok közül csak egy példa. A számadásra vonatkozó isteni kijelentések egész hosszú sorát lehetne és kellene felsorakoztatnunk... Nem bíránk vele. Ahelyett gondoljunk újra a Márk ev. IV.: 26—29. versekben foglalt példázatra. Hát nem éri-e meg jóra fogékony szívünk, hogy a szelid Mester, ebben a lehelletfinomságú, tökéletes beosztású példázatban, amit a nyárról és az aratásról mondott: éppen ide, a számadás gondolatához akar elvezetni bennünket?

Ne feledjük, hogy ez a kis példázat így kezdődik: „Úgy van az Isten Országá...” A nyár és aratás csupán közbeeső kép. A tulajdonképpeni célkitűzés: az Isten Országá. Az Isten Országának a végső állomása pedig az lesz, amikor majd megállunk az Isten ítélőszéke előtt, az elkerülhetetlen nagy számadásra.

Menjünk tehát a mező határaitra, a természet templomába és tanítson ott Isten örök kijelentése s Jézusunk szava: az Úr ítéletének igazságára.

Idézzé ez fel lelkünkben az őszövetségi próféta kemény beszédét, mely ugyancsak ott künn a mező határain zuhog felénk: „Szelet vetnek és vihart aratnak... Istentelenséget szántottak, álnokságot aratnak... Vessetek magatoknak igazságra; arassatok kegyelem szerint..., mert ideje keresnetek az Urat, míg nem eljő, hogy igazság esőjét adjon néktek!” (Hoseás kv. VIII: 7., X: 13., X: 12. v.)

Térjünk vissza e prófétai kemény beszéd ostorcsapásaitól: Urunk Jézusunk szeliden ölelő karjaiba.

*

Nagyon sok református templomban az az ősrégi szép szokás, hogy a legelső sárguló búzalkalászból, nyár kezdetén csokrot kötnek s azt az úrasztalára helyezik s az ott is marad egészen az újkönyvi ürvacsoraosztásig. Ez a templomi kipéldázás: Jézusunk példázatában találja magyarázatát és jogosultságát.

Példázza ki ez a kis búzacsokor mindazt, amire a címben foglalt Ige tanít. A magvetést. A búza-

szem titkos növekedését. A szárbaszökkenést. Az új kalász titokzatos kifejlődését. Az új kenyér áldását. Az új vetőmagvat a jövő évre. Mindenekfelett az eljövendő újkenyéri úrvacsoraosztást s abban a mi bűnbánatunkat, könnyeink által megjobbulásunkat, felemelkedésünket és az Isten Fiában való új életünket; egyházunk s nemzetünk újjászületését és feltámadását...

Magvető.

Nagyvakáció

1. Szétszóródott a diákság nyári pihenőre. Az idén majd negyedév a vakáció. Amennyit a téli föld alszik a hótakaró alatt. Szükséges is ez a szünet. Ma már annyi mindenfelét, s akkora tömegben vérvé kell változtatnia egy év alatt a tanulóifjúságnak, hogy tavasz végére a legjobbak is szinte támolyognak.

A régi órák kényelmesebbek voltak, mint a mostaniak. Kiszólitott a tanár egy-két fiút, némelyik hármát-négyet is, úgyhogy valósággal eltakarták előle az osztályt: kezdődött a felelés. Húsz-harminc percig lehetett a padban nyugodtan olvasni, levelezni, szunyókálni. Azután magyarázott a tanár. Az még veszélytelenebb szertartás volt, akár föl se nézett az olvasott regényéből, akít nem érdekelt.

Ma egészen másképp van: foglalkozik az egész osztály, közösen, reggeltől délig; problémákat old meg társas alapon. A tanár szeme folyton ott az együttésen, még a mozdulatlanul rámeredő arcáról is leolvassa, figyel-e, vagy elkószált az elméje valamerre. Sok ez; csak azért bírják jobban a mai fiatalok, mint a régiek, mert érdeklődni, belsőleg gazdagodni százsor elviselhetőbb állapot, mint unatkozni, lopni a napot.

De azért sok. A trópusokon félesztendeig tart az esős korszak, a tanterekben háromnegyed évig zuhog szakadatlanul az új meg új ismeret, kérdés-megvitatás, állásfoglalás. Ki kell ezt pihenni. A leggyönyörűbb tárlatot se bírja az ember robotban: a végén már csak vonszolja magát a műrecek közt, lát is, nem is. Meg kell emészteni a hallottakat, le kell higgasztani az új ismereteket, be kell illeszteni, minden agyvelőben más-más érvénnyel, a maga helyére.

2. Használ a távolság az iskolának is. A napokban tízéves találkozóra hívtak a régi kereskedelmista diákjaim. Csupa gyakorlati ember, tényleges katonai, közigazdasági tisztviselő, nem egy közülük vezető-állásban. Egyetlen fölcsóválás hangzott el: köszönet az iskola jó munkájáért. S egyetlen kifogás: miért olyanra bízták náluk az egyik tárgy tanítását, aki annak nem volt szakembere.

A hála is meglepett — hiszen diákkorukban folyton békétlenkedtek az iskola szigora miatt —, annyira mély, őszinte szavakban buggyant föl ezeknek a fiatalbereknek a lelkéből, akiknek jórésze harcteret járt az érettségi óta. De még inkább meglepett a panasz. Tulajdonképp ez adta meg az „epikai hitelt”, hogy a köszönetük nem udvarias frázis. Nem szaktárgyról volt szó, könyvvitelről, jogi ismeretről, hanem olyanról, amelyik műveltséget ad, vagyis semmi gyakorlati jelentősége nincs.

Ezek a fiúk akkor kerültek ki az életbe, mikor

mélyponton állt a világgazdaság. Évekig hanyódtak állás nélkül; örültek, ha havi harmincért kaptak az irodában egy zugot. S ezek a keményen megpróbált fiatalok most nem győztek eleget hálálkodni azért, amit a padban kaptak — pedig azóta volt alkalmuk meggyőződni róla százféle fordulatban, mennyit ért az. És ismételtlen visszatértek rá, miért kellett egyet a tömérdek tárgyak közül olyan valakire bízni, aki annak nem volt mestere, csak azért vállalta magára, hogy segítsen az iskola kényszerhelyzetén.

3. A mai diák, diáklány nem vár tíz évig, még az érettségiig sem, hogy kipróbálja, mit ér az iskolai nevelés. Tulajdonképp a föld sem pihen a hó alatt; folyik szakadatlanul a csirázás, az új termés előkészülte. Nem henyélni megy haza az iskolából a mai fiatalság nagy része sem: önként tódul a lát-szólag szabadabb, de tulajdonképp sokkal szigorúbb helyre: az élet iskolájába. A szellemi munkát testi munkával piheni ki. Hasznosítja magát mezőgazdaságban, iparban, kereskedelemben, a leány pedig nemcsak a háztartásban, hanem a gyermekgondozásban is.

Kell ez a másfajta környezet. Az iskola sokat fejlődött már: mélyebb magyarság irányában. Aki mai nagy íróink, s pedig jórészt református írók, bőven megjelenő élettrajzaiban ismerős, tudja, meg-sokszorozzák vallomásaikban azt a vádat, amellyel Arany János gondolt vissza a diákeveire.

Száz évvel ezelőtt még túltengett a „tanító körmönfont irány”, a „magolás”, a száraz nyelvtanozásba fulladó latin óra. Mindez — íróink tanúsága szerint — még ma sem tűnt el nyomtalanul. A falusi gyermek bejön a maga izes gazdag beszédével, csupa zene kiejtésével, s kap helyette elvont szavakból, idegen észjárással összecsirizelt mondatokat, mesterkéltséggel beszédmódot, szintelen szabatoságú hangsúlyozást, jellegtelen irodalmat, jellegtelen művészetet, jellegtelen zenét.

Hála Istennek, ma már szaporodnak az örvendetes kivételek. De még a nyáron is azt hallottam egyik legtájékozottabb irányítójától a magyar nevelésnek, hogy református iskoláink nem mernek elég reformátusok lenni, azaz nem értékesítik olyan mértékben leggyökerebb hagyományainkat, mint szabadna és kellene. Az én diákkoromban lehetett a „módszernek” ezer hibája, mi még a Habsburg-monarchiában teljesen kuruc szellemben nőttünk föl. Aki ismeri Karácsony Sándor, Németh László írásait, tudja, volna még intézeteinknek ma is mivel szemben rebélliskedni. Maradt is annyi önrendelkezési joguk, hogy még mindig megtehetnék ezt, jóval nagyobb mértékben, mint ahogy cselekedünk.

4. Nyár van, bezárult az iskola. De szerte az országban mindenütt tovább folyik a nevelés. A tanár szétnezi a valóságos életben, fürkészi, mik a bajok, mik a remények, hogyan áll helyt az a középszály, amelyiket ő és kartársai készítettek elő. Ahol hiányt érez, törí a fejét, mivel tudna segíteni. Mit mulasztott el idáig, mi bizonyult fölöslegesnek.

A diákság pedig szétárad falvakba, mezőre, műhelybe, kaptározik, üzletet köt, jó könyveknek gyűjt előfizetőket, szóbaáll a „néppel”, kinyitja a fülét dalaira, javítja a hallását, kiejtését, gyarapítja a szókincsét. Legörvendetesebb, hogy — bár még mindig igen lassan — tűnedezni kezd a vonakodás a testi munkától, s csökken az előítélet a munkással

szemben. Valami új nemzeti köztudat van kialakulóban: az ország valamennyi társadalmi osztálya hovatovább egyéforr a legjava értelmiségek agyában.

Nem tunya heverés, időpocséklás a vakáció. Az iskolai munka ellenpróbája, kiegészítője. Most rögződik végkép a lényeges, s önként elhull, szél kifújja, ami szükségtelen. Így fogadhat aztán a szeptember friss éhséggel, szomjúsággal, egyre tudatosabb magyar igénnyel tanárt és tanítványt.

Juhász Géza.

HÍREK AZ EGYHÁZMEGYÉKBŐL

ALSÓSZABOLCS-HAJDÚVIDÉKI EGYHÁZMEGYE.

A kolozsvári Magyar-utcai református gyülekezet küldöttsége Hajdúhadházon. Felejthetetlen napja volt a hajdúhadházi református egyháznak június 20-án, vasárnap. Ezen a napon adta át a kolozsváriak nyoletagú küldöttsége Kádár Géza lelkipásztor vezetésével a kolozsvári Magyar-utcai református gyülekezet által a hajdúhadházi református egyház számára küldött vert-ezüst úrvacsorai kelyhet viszonzásul a hajdúhadháziak 1911 március 15-én Kolozsváron átadott nemzetiszínű lobogójáért. A kolozsvári Magyar-utcai gyülekezet ugyanis a hajdúhadházi gyülekezetből származott. Ezt a kapcsolatot óhajtotta felvenni a hajdúhadházi gyülekezet akkor, amikor a felszabadulás után az első március 15-én felkereste a tőle évszázadokkal ezeltől eltávozott hajdú reformátusok utódait.

A kolozsváriak küldöttségét június 19-én este 8 órakor nagy tömeg fogadta a hajdúhadházi állomáson, ahol Csász Ferenc református igazgató-tanító beszéddel, M. Kiss Ibolya IV. polg. isk. növendék pedig virágcsokorral üdvözölte az érkezőket. A küldöttség a megjelent gyülekezeti tagoktól kísérvé a templomba ment. A templomajtóban Dr. vitéz Hadházy Ferenc főgondnok köszöntötte a vendégeket és az üdvözlő szavakra úgy az érkezéskor, mint a templomnál Kádár Géza lelkipásztor válaszolt.

20-án, vasárnap reggel 9 órakor az istentiszteleti szolgálatot Kádár Géza lelkipásztor végezte, a kelyhet pedig lelkes beszéd kíséretében Dr. Mezey Mihály tanügyi főtanácsos adta át. A hajdúhadházi gyülekezet nevében Molnár Zoltán lelkipásztor vette át hálás szavakkal. A kehely felirata egyik oldalon: „Valamennyiszér isszátok...”; másik oldalon: „A kolozsvári Magyar-utcai református gyülekezet a hajdúhadházi református egyházközségnek az egyvérből származó vérokonságának és az egyvérrrel megváltás hitközösségének szent jeléül, 1943.”

Délben az iskola tantermében a hajdúhadháziak szeretete vendégelte meg a testvéri gyülekezet kiküldötseit. Délután résztvett a küldöttség az állami polgári fiú-leányiskola zászlóavató ünnepélyén. A zászlót a délelőtti istentisztelet keretében szintén Kádár Géza lelkipásztor áldotta meg. A küldöttség tagjai voltak: Kádár Géza lelkipásztor, Dr. Mezey Mihály tanügyi főtanácsos, vitéz Kerekes István malomigazgató, Rigó Ferenc autókészítő, zágoni Szabó József, id. Csíki Sándor, Jakab István és ifj. Csíki István gazdálkodók.

BÉKÉSBÁNÁTI EGYHÁZMEGYE.

A gyulai gyülekezet június 21-én, vasárnap tartotta a városerdőben már hagyományossá vált, egésznapos „zöld-konferenciáját”. Népes csoportok vettek részt a konferencián a környékbéli gyülekezetekből is: Békéscsúri, Gyulavári, Nagyszalontáról, Orosházáról, Sarkadról. A megnyitó istentisztelet után bibliaköri csoportok alakultak, délután pedig külön az ifjúságnak, külön a felnőtteknek előadások voltak. A számítás és felelősség gondolatával foglalkozó konferencia istentisztelettel zárult.

Református nap volt Derekegyházán június 24-én, csütörtökön. Ez a község a csongrád-szegvár-mindszenti egyház egyik szóránya. Nemesak a környékbéli tanyákról és uradalmakból, de a nagy területen fekvő társegyházakból, sőt a szomszédos nagy gyülekezetek, Szentes, Hódmezővásárhely tanyavilágából is közel félezeren gyűltek össze a reggeltől estig tartó program hívására, hogy Istenbe vetett hitüket és egyházukhoz való hűségüket a testvéri közösségben erősítsék.

A békésháti egyházmegye lelkészei csendes napra és lelkészértekezletre gyűltek össze Szeghalmon június 22—24. napjain. Az első nap előadásai és megbeszélései Isten előtti megalázkodásunkat és lelkünk elesenedését szolgálták. A megnyitó istentisztelet után Seres Béla: „Hiszem-e, amit hirdetek?”, Nagy Béla: „Pásztor vagyok-e” és Bakó László: „Világi kovász az életben” címmel tartottak előadást. A második napon az ORLE-körkérdéseket tárgyalta meg az egyházmegyei lelkészértekezlet Irlanda Dezső (Igehirdetés és lelkigondozás a háborúban), Gönczy Béla (A magyar református egyház külső egységének jelei), Marjay Géza (A tiszántúli egyházkerület megosztása) és Fogarassy Jenő (Milyen legyen a nyugdíjintézet?) előadásában. A harmadik napot elméleti és gyakorlati továbbképzésünkre használtuk fel. Ennek előadói voltak: Dr. Soós Béla egyetemi tanár: „A református iskola” problémáiról, Pap Béla karcagi lelkipásztor: „Az egyetemes papság és a lelkési tiszt” kérdéséről és Nagy Gyula konvinti ifjúsági lelkész: „Elvek és módszerek az ifjúsági munkában” címmel. Csütörtökön délután a szeghalmi gyülekezet számára templomi ünnepély volt, amelyen Böszörményi Jenő előadást tartott, Harsányi Pál esperes pedig igehirdetéssel szolgált. Minden napot közös áhítattal kezdtünk és végeztünk. A háromnapos bensőséges együttlét alatt a konferenciának a Péter András-gimnázium nyújtott vendégszerető otthont.

BIHARI EGYHÁZMEGYE.

Hírek a nagyvárad-réti református egyházból. — Ünnepi keresztelő. A nagyvárad-réti református Nőszövetség elvállalta Szász János vasúti munkás tizedik gyermekének keresztelését. A Nőszövetség ugyanis még a megszállás éveiben elhatározta, hogy minden szegénysorsú családban vállalja a kilencedik és tizedik gyermek keresztelését. A Nőszövetség tagjai eddig már hat gyermeket tartottak keresztvíz alá.

Presbitéri konferencia. A nagyvárad-réti egyházzszi tanács legutóbbi ülésén elhatározta, hogy a hitélet ápolása végett a nyár folyamán több helyi jellegű konferenciát rendez presbitéri és egyházzszi tanácsosai részére. Az első ilyen konferenciát július 11-én, vasárnap délután tartották meg a Hegyen, az egyik presbitéri szállójában. A konferencia előadói Dr. Szabó Lajos nagyvárad-réti lelkipásztor és Kecskés Balázs hitoktató lelkész voltak. A konferencia tárgya: 1. A presbitérium és az egyház. 2. A presbitéri kötelesség.

A honvédkórház sebesültjei között. A nagyvárad-réti Sztáray Mihály-énekkar az elmúlt vasárnap nagysikerű magyar nótadélután rendezett a nagyvárad-réti honvédkórházban ápolat négy száz sebesült szórakoztatására. Az ünnepi megnyitót Dr. Szabó Lajos lelkipásztor, daloskerületi ügyvezető elnök: „A magyar dal és a magyar muzsika” címen tartotta. Az énekkar Kodály- és Bartók-műveket mutatott be Soós András karnagy vezetésével.

Munkadélután. A réti református Nőszövetség minden hétfőn délután állandó munkadélután tart. Ezeket a munkadélutánokon a Vöröskereszt és a Hadigondozó iroda részéről kiadott anyagot dolgozzák fel réti asszonyaink. Eddig több, mint száz ruhát készítettek el hadigondozottaink részére. A legutóbb megtartott közgyűlés alkalmával a Hadigondozó Országos Szövetség vezetősége a legteljesebb elismerés hangján emlékezett meg jelentésében a réti Nőszövetség példaadó, áldozatkész hazafias munkájáról.

A Sztáray Mihály-önképzőkör. A nagyvárad-réti Sztáray Mihály-önképzőkör műkedvelő csoportja résztvett az Iskolánkivüli Népművelési Bizottság által rendezett műkedvelői ünnepi játékon. Az előadásokat a Szigligeti színházban tartották meg. A réti műkedvelők Csepreghy: „Sárga csikó” című népszínművét mutatták be szép siker mellett. A darabot Nagy Lajos nagyvárad-réti segédlelkész rendezte.

Iskolaépítés. A nagyvárad-réti református templom mellett rövidesen felépül a kéttantermes felekezeti iskola. Az építési összeg már rendelkezésre áll, csupán az anyag kiutalására várnak. Úgy értesültünk, hogy az illetékes minisztérium engedélyezte a szükséges anyagot és így semmi akadálya annak, hogy az építkezést megkezdjék.

DEBRECENI EGYHÁZMEGYE.

A Péterfia-utcai egyházzszi átvette a Révész Balint Cserkészcsapatot, mely eddig a Templomegyesület felügyelete alatt állott. A szervezőtestület elnöke dr. Farkas Pál lelkipásztor lett. A csapat tisztvezetője továbbra is Törös Károly tanító lesz.

A debreceni theológusok már egy esztendeje folytatják nagyeredményű szóránymissziójukat. Ez esztendő őszétől kezdve a Péterfia-utcai egyházrész is bekapcsolódik hivatalosan a munkába, hogy segítse a fiatal lelkészjelölteket magyarságmentő munkájukban.

HEVESNAGYKUNSAGI EGYHÁZMEGYE.

A kisújszállási tantestület értekezlete elhatározta, hogy a Heidelbergi Káté összes kérdéseit a szükséges pszichológiai, módszertani és hittananyag szempontok figyelembevételével felosztja az elemi iskola III—VI. osztályai számára és a négy év alatt a hittananyag keretében a gyermekekkel feldolgozza. Így mintegy a hittananyag leszűrt eredményét megpróbálják a gyermekek lelki kincsévé tenni. A feldolgozásra öt tanító vállalkozott és a Káté elemi iskolában való feldolgozását és megtanítását már a jövő ősszel megkezdte a tantestület. Az eddig még magában álló próbálkozás elé nagy reménységgel néz az egyház.

A Munkásszövetség kisújszállási csoportja 12 hold földet bérelt ki szövetkezeti alapon burgonyatermelésre s azt szövetkezeti alapon a tagok munkálták, a vetőmag árát részlegesen fedezték. A termés szépnek ígérkezik és mintegy 900—1000 mázsa burgonyát kapnak így a szegény egyháztagok: olcsón és munka fejében. A múlt évben nagy volt a városban a burgonyahiány, amit így előre kiküszöbölt a munkásszövetségi csoport, mert annakidején szegény tagjai között 50 mázsa vetőmagburgonyát osztott szét s most az is szép termést ígér. A gazdák a jövő évre már előre nagymennyiségű földet ajánlanak fel hasonló megművelésre a szövetség tagjai részére, mert a tagok a felvállalt földet kiváló odaadással művelték meg.

KÖZÉPSZABOLCSI EGYHÁZMEGYE.

A középszabolcsi egyházmegye lelkészegyesülete 1943 június 30-án tartotta ezévi közgyűlését Nyíregyházán az egyházközség gyülekezeti termében. A közgyűlésen szép számban jelentek meg az egyházmegye lelképásztorai. Bibliát olvasott és imádkozott: Rác Géza nagyhalászi lelképásztor. Az új énekeskönyv elkészítése és bevezetése címén előadást tartott: Tárczy Gyula geszterédi lelképásztor. Igehirdetés és lelkigondozás a mostani háború idején címmel Fekete Lajos vasmegeyeri lelképásztor tartott előadást. Az előadásokhoz igen értékes hozzászólások voltak. Tárgyszorozaton szerepelt még Farkas László nyíregyházi hitoktató-lelkész indítványa evangélikációs telep felállítására tárgyában. A közgyűlés tisztújítást is tartott. Elnökké választott újra Orosz Tamás vencesellői lelképásztor, alelnökké pedig Varga Károly nyírbátori lelképásztor. Új választmányi tagok lettek: Veress Károly, Nyerges Ferenc és Adorján István lelképásztorok.

SZATMÁRI EGYHÁZMEGYE.

A csengeri belmissziói kör Bakó Péter szamosújlaki református lelkész és Madarassy Árpád szamosangyalosi földbirtokos elnökök vezetése mellett 1943. év június hó 15-én, pünkösd harmadnapján az ötödik presbiteri konferenciát 82 presbiter megjelenésével Csengerújfaluban megtartotta. A jelenlévők között örömmel üdvözöltük Dr. Kőlessey Ferenc főispánt, a szatmári egyházmegye gondnokát. A konferenciát megelőző istentiszteleten Mikecs Lajos komlódtótfalui lelkész Ézsaiás 60. r. 1—2. v. alapján meggyőző erővel hirdette Isten igéjét. A konferenciát Fehér Imre helybeli lelkész üdvözlése után Bakó Péter elnök nyitotta meg. Megnyitójában visszaemlékezett négy év letűnt eseményeire és örömmel köszöntötte körünkben a főispán urat, ki meleg szavakkal válaszolt. A csengerújfalui református egyház rövid történetét előadta Fehér Imre. „A presbiter és haza” címen értekezést tartott Dr. Osváth Ferenc csengeri főszolgabíró, presbiter. „Presbiter és egyház” viszonyáról előadott Kuthy István urai református lelkész. Mindkét előadást hozzászólás követte. Varjasi Dániel presbiter hozzászólásában azt javasolta, indítványozta, hogy az egyházközségek 10—20 családonként körbe oktassanak és mindenik körnek egy presbiter legyen a felügyelője. Általános tetszéssel elfogadtatott. A konferencia a régi elnökséget választotta meg újra. Az elhangzott drága igazságokat zárószóban összefoglalta Madarassy Árpád világi elnök, imával pedig Pótor Sámuel csengeri lelkész zárta be. A XLVI. zsoltár 1. versének elénekzése után, feledhetetlen élményekben és lelki kincsekben meggazdagodva távoztak presbiterünk otthonaikba.

HALOTTAINK

Bilkei Papp István, a budapesti református theol. akadémia nyugalmazott professzora, kormányfőtanácsos, 78 éves korában Dunaszentgyörgyön hirtelen meghalt. 1905-ig gyakorló lelkész volt, majd három évtizeden át volt a gyakorlati theologia s egy ideig párhuzamosan az egyházjogtan professzora. Nemzedékek kerültek ki szárnyai alól. Jóságos lelkületével, atyai jóindulatával, kiegyensúlyozott derült életbölességével, erősen magához láncolta az ifjúságot, akik később az életbe kikerülve sem szakították meg vele a timotheusi összeköttetést. Bilkei Papp István nagy irodalmi működést is fejtett ki azáltal, hogy két évtizeden át volt szerkesztője a dunamelléki egyházkerület hivatalos lapjának. Lelkészi konferenciákon állandóan szolgált mint előadó, s ebben a vonatkozásban az ország minden református lelképásztora tanítványának számított. — A Kálvin János Társaságnak alelnöke, a Vasárnapi Iskolai Szövetségnek és a Keresztyén Ifjúsági Egyesületeknek jóideig elnöke volt. Özvegyén kívül gyászolja két fia, mindkettő neves fővárosi orvos; idősebbik fia Dr. Bilkei Papp Lajos egyetemi magántanár, a budapesti gyógyfürdők igazgató-főorvosa, ki eredetileg theológiát is végzett s a budapesti francia kolónia lelképásztora volt, akiknek évek hosszú során át vasárnapról-vasárnapra francia nyelven hirdette az Igét. Kisebbségi fiával is sűrűn találkozunk egyházi közéletünkben, mint állandó konferenciái előadóval. „Imé, az Úrnak öröksége a fiak”, mondja a zsoltáriró... Az elköltözött pátriárkának pedig öröksége immár a Krisztus, kinek szolgálataiban mindhalálig hűnek találtatott. Emléke legyen áldott. (U. S.)

KRÓNIKA

Augusztus 1-én nyitják meg a debreceni Nyári Egyetemet. A tizenhetedik évébe lépő debreceni Nyári Egyetem augusztus 1—18 között tartja szokásos évi előadássorozatát. A magyarságtudományi előadássorozaton kívül német-, olasz-, francianyelvű előadásokat is tartanak idegenek részére, emellett a Nyári Egyetem hagyományaihoz híven nemzetiségi hetet, lektori konferenciát és írói napokat is rendez. A vallás- és közoktatásügyi minisztérium a magyarországi francia-szakos tanárok nyelvi és irodalmi ismereteinek kiegészítésére a Nyári Egyetem keretében francia továbbképző tanfolyamot szervez. A nemzetvédelmi és propagandaminisztérium az előadássorozat harmadik hetében propagandahetet rendez, amelyben szakavatott előadók a magyar propaganda multjáról s jelenéről tartanak előadást. Ha a részletes program megjelenik, az olvasóinkat közelebbről érdeklő előadásokról még megemlékezünk Krónika rovatunkban.

Az Országos Magyar Vasárnapi Iskolai Szövetség az első világháború lezajlása óta évről-évre megtartja Tahiban nyári konferenciáját. Ennek a szövetségnek alapítója, a konferenciáknak lelke, míg élt: id. Victor János volt, akit országsszerint ismertek az egyház örüllői. Mindenütt ott volt, ahol szent tüzeket gyújthatott a vasárnapi iskola érdekében. Munkásságának legközismertebb gócpontja volt ez a nyári konferencia, melyet tőle átörökölt Dr. Ecsedy Aladár tahitófalui lelképásztor; most már ő a konferencia gazdája. Az idei konferencia augusztus hó 3—9. napjaira van meghirdetve. A konferencián résztvehet minden vasárnapi iskolai vezető és bárki, aki lelki munkával foglalkozik, vagy aki lelki megerősítésre és megújulásra vágyik. A konferencia napi ellátási díja 5 P, jelentkezési díj az egész kon-

ferenciára 5 P, 1 napra 2 pengő. Bővebb tájékoztatást a *Feeske* júliusi számában találhat mindenki, vagy kérhet a *Feeske* szerkesztőségétől, Tahitófalu, Pest megye. — A legmelegebben felhívjuk e nagyértékű konferenciára kedves olvasóink figyelmét. Sajnos, Tiszántúlról minimális érdeklődés tapasztalható e konferenciák iránt. *Pedig a vasárnap esti iskolák ügye egyházunk egyik életkérdése.* Kétúró szakekbe-
rek tartanak a konferencián most is előadásokat és gyakorlati bemutatókat, mintatanításokat. Ezekre a konferenciákra úgy kellene felkészülni, hogy már az iskolai év folyamán jöjjenek ki a résztvevők, akiket érdemes volna egyházi támogatásban részesíteni. Most is kérjük, hogy aki csak teheti, menjen el és szerezzen ott nyereséget az Isten Országá legelső helyen való építésére.

Sajtóhiba észszott be Lapunk múlt heti vezércikkébe: sajnos nemesak egy. Azt, amelyik komolyan értelemszavató, kénytelenek vagyunk most itt helyreigazítani (a többivel nem terheltük az olvasót). A Quo Vadis című cikkben, a 230. oldalon, felülről a 6. kikezdes 6. sorában három szócska dőlhet betűvel van szedve, de belőle egy szó kimaradt s emiatt az a mondatrész értelmetlen. A kiegészített dőltbetűs mondatrész így teljes: „az ifjúság csak úgy tudul” (t. i. az anyagi előnyökkel bővebben nyújtó pályák felé). Előre is köszönjük azoknak, akik a hibás szöveget lesznek szívesek kiigazítani. (Szerk.)

HIVATALOS ÉRTESÍTÉS

A tiszántúli református egyházkerület püspöki hivatalától.
3041—1943. szám. TÁRGY: Anyakönyvi kutatás.

FELHÍVÁS.

Toth József esendőrtörzsörmeister, királyházi lakos kérelmére elrendelem nevezett nagyszülei házassági anyakönyvi bejegyzésének felkutatását.

Keresett nagyszülők: Toth József (református vagy róm. kath.?) és Egyed Mária református. Csak annyit tud róluk, hogy Nagykerékiben (Bihar m.) született Róza nevű leányuk 1888-ban. Valószínű, hogy Bihar megyében laktak és ott kötötték házasságát. Es-tleg Gömör megyében. A bejegyzés feltalálása esetén a kérelmező értesítendő, aki bármintemű költséget szívesen megtéríti.

Debrecen, 1943 július 20.

D. Dr. Révész Imre,
püspök.

A tiszántúli református egyházkerület püspöki hivatalától.
3095—1943. szám. TÁRGY: Úrvacsoraosztás katonáknak.

KÖRLEVÉL

valamennyi kebelbeli lelkipásztorhoz.

Az Egyetemes Konvent 282—1943. sz. a. hozott határozatának utolsó bekezdése alapján felhívom Lelkipásztor-testvéreimet arra, hogy úrvacsoraosztás alkalmával az Úr asztalához járuló katonáktól oldalfegyverük letételét ne kívánják.

Debrecenben, 1943 július 17.

D. Dr. Révész Imre,
püspök.

A tiszántúli református egyházkerület püspöki hivatalától.
3104—1943. szám. TÁRGY: Anyakönyvi kutatás.

FELHÍVÁS.

Varga Géza m. kir. nyug. őrmester (lakik: Berettyó-újfalú, 10/II. GH.) kérésére elrendelem a következő anyakönyvi bejegyzések felkutatását:

Anyai nagyszülei házassági anyakönyvi kivonata:
Adatok: Szilágyi János gör. kath. (szül.: Nagyváradon, 1818 január 21-én) és Makay Zsuzsanna református (szül.: Debrecenben, 1815 október 13-án).

Tegyey Alojzia születési anyakönyvi kivonata: születési helye és ideje ismeretlen.

Tegyey Alojzia és Pardavi József (szül.: Győrszentmárton, Győr vm., 1841. XII. 12-én) házassági anyakönyvi kivonata.

A kivonatokra származás igazolása céljából van szükség. Megtalálás esetén kérelmező értesítendő, aki a kivonatok

megküldéséért a rendes díjon felül jótékony célra adakozni is fog.

Debrecen, 1943 július 21.

Dr. Ferenczy Károly,
egyházker. főjegyző.

PÁLYÁZATI HIRDETMÉNYEK

Minden pályázati hirdetményt egyházkerületünk hivatalos lapjában: a *Debreceni Protestáns Lapban* közzé kell tenni és a *Kiadóhivatal* címére (*Debrecen, Kálvin-tér 17., Püspöki hivatal, Postafiók 65.*) kell beküldeni.

Hirdetési díj szavanként 10 fillér. Legkisebb hirdetési díj 2 pengő.

A tiszántúli református egyházkerület püspöki hivatalától.
3173—1943. szám.

PÁLYÁZATI HIRDETÉS.

Pályázatot hirdetek a hevesnagykunsági református egyházmegyébe kebelezett *Tiszafüred* református egyházközség lemondás folytán megüresedett *vallástanítói lelkipásztori* állására.

Javadvám: az államtól.

1. Az állam által ez állásokra vonatkozóan megállapított fizetési osztály és az állam által megállapított előléptetés szerinti fizetés.

2. Az állam által megállapított lakbér.

E javadvám teljes összegben való megfizetésére garanciát vállal az egyházközség oly értelemben, hogy amennyiben az állam a fizetés utalását — a vallásoktató-lelkész hibáján kívül — bármilyen okból megszüntetné, azt a liszfüredi református egyház saját pénztárából teljes egészében folyósítani fogja.

Kötelesség?

1. A belterületi és külterületi állami és községi iskolákban a református vallású tanulók vallástanítása és konfirmációi előkészítése meghatározott heti óraszámában, tanulók lelki gondozása.

2. Az E. T. I. tc. 39. §. II. tc. 3. §-ában, továbbá a 264—1934. sz. egyházkerületi határozattal alkotott VIII. sz. szabályrendelettel szabályozott teendők.

Pályázhatnak vallástanári képesítéssel bíró lelkipásztorok. Ha ilyenek nem pályáznának, az egyházközség ideiglenesen e képesítéssel nem bíróval is betöltheti az állást, de az ilyen pályázónak a pályázati kérvény benyújtásával együtt kötelező nyilatkozatot is kell benyújtaniok, melyben kötelezettséget vállalnak arra, hogy a vallástanári képesítést két éven belül megszerzik. Amennyiben ezt nem szereznék meg a meghatározott időn belül, megválasztásuk önmagától hatályát veszti.

Pályázati határidő a pályázati hirdetés megjelenésétől számított 15 nap.

Pályázati kérvények az E. T. II. tc. 39. §-ában előírt okmányokkal és vallástanári oklevéllel felszerelve Gaál István espereshez Törökszentmiklósrá (Szolnok megye) adandók be. Az állás a megválasztás jogerőre emelkedése után, legkésőbb szeptember 1-én elfoglalandó.

Debrecen, 1943 július 22.

D. Dr. Révész Imre,
püspök.

A tiszántúli református egyházkerület püspöki hivatalától.
3174—1943. szám.

PÁLYÁZATI HIRDETÉS.

Pályázatot hirdetek a hevesnagykunsági egyházmegyébe kebelezett *Tiszaroff* református egyházközség újonnan szervezett *tanyai lelkipásztori* állására. — Javadvám a következő:

1. Fizetés az egyház pénztárából egy évre 1088 P.

2. Lakás természetben, vagy lakbér 300 P.

3. Ütiátalány körzetek felkeresésére, évi 200 P.

4. Törvényes államsegély.

Szolgálata:

1. Tanyai istentiszteletek tartása a presbitérium által megjelölt helyeken és időben.

2. Vallásoktatás és konfirmandusok előkészítése minden tanyai iskolában.

3. Belmissziói munka a presbitérium által évenként jóváhagyott program szerint.

4. Hetenként egy nap segédkezés az irodai munkában Tiszaroffon.

5. Tanyai lelkész szolgálatát a tiszaroffi lelkész felügyelete alatt és utasításai szerint végzi, kit akadályoztatása esetén Tiszaroffon is helyettesít.

6. A nemzetnevelő munka minden ágának felkarolása. Jegyzet: Egyházi fizetése havonként előre esedékes.

A pályázati határidő a pályázati hirdetés megjelenésétől számított 15 nap. A pályázati kérvények az E. T. II. tc. 39. §-ában előírt okmányokkal felszerelve Gaál István espereshez Törökszentmiklósról (Szolnok megye) adandók be. Az állás a megválasztás jogerőre emelkedése után azonnal elfoglalandó.

Debrecen, 1943 július 22.

D. Dr. Révész Imre,
püspök.

Békés református gimnáziumánál elsősorban magyar-latin, másodsorban latin-német, magyar-német, vagy latin-történelem tanszékre *helyettesi* minőségben, a szabályszerű illetményekkel pályázatot hirdetünk. Pályázhatnak protestáns vallású tanárok vagy tanárjelöltek, férfiak vagy nők. A megválasztott tanár internátusi felügyeletért teljes elhatásban és külön díjazásban is részesül. Megfelelő szakos tanárnak véglegesítésre kilátása lehet. Pályázók a békési református gimnázium igazgatótanácsához címzett folyamodványukat — melyben életkoruk, vallásuk, családi állapotuk, magyar állampolgárságuk, hazafias érzésük és megbízhatóságuk, végzett tanulmányaik, képesítésük, katonai viszonyaik, esetleges eddigi szolgálataik, a zsidótörvény értelmében származásuk okmányokkal igazolándók — 1943. évi augusztus 10-ig a békési református gimnázium igazgatóságához küldjék be. Az állás szeptember 1-ig elfoglalandó. Karácsony András s. k., az igazgatótanács és fenntartótestület elnöke, dr. Tokay Lajos igazgató.

Karcag református gimnáziuma szabályszerű illetményekkel pályázatot hirdet egy magyar-latin és egy földrajz-természettan szakos óraadó *helyettes tanári* állásra. A megbízatás ideiglenes, s az 1943—44. iskolai évre szól. Pályázhatnak református vagy evangélikus vallású középiskolai tanárok. A kérvényeket folyó évi augusztus 20-ig kell a gimnázium igazgatóságánál benyújtani.

Avastújvárosi református egyház pályázatot hirdet háromtanerős iskolájánál megüresedett *kántortanítói* állásra. Javadalom: lakás, kert természetben, 5 kath. hold szántó, 14 mázsa búza, 32 köbméter tűzifa, 172 P készpénz, stóla, fizetékiegészítő államszegély. Kötelesség törvényszerinti. Pályázati határidő augusztus 15. Bemutatkozás önköltségen ugyanakkor. Cím: Református Lelkészi Hivatal, Avastújváros, Szatmár megye.

Baktalórántházán katonai szolgálatot teljesítő református kántortanító *helyettesítésére* 21 napi határidővel pályázatot hirdetünk. Nők is pályázhatnak. IV—VIII. osztály vezetői. Fizetés törvényszerű. Pályázatok Református Lelkészi Hivatalhoz küldendők. Állás szeptember elsején elfoglalandó.

A balmazújvárosi magyar református egyház pályázatot hirdet *önálló orgonista-kántori* állásra. Pályázati határidő: augusztus 15. *Bemutatkozásra meghívottak útiköltségét egyház kijizeti.* Állás szeptember 1-én elfoglalandó. Fizetése: 1. Készpénzfizetés teljesen egyenlő a községi vagy felekezeti tanítókéval, mely a VIII. fiz. oszt. 1. fokozatáig haladhat. 2. Természetbeni lakás kerttel. 3. Két öl kemény tűzifa. 4. Stólaváltság havi 50 P előrefizetve (ezenkívül nem egyháztagoktól énekszós temetés: 4 P, imádságos, háznál: 8 P, templomos: 12 P.) Kötelessége: az összes kántori teendők végzése, a belmissziói munkákban segédkezés, az egyházi énekhar szervezése és vezetése, a bánlakai állami elemi iskolában heti 6 óra énektanítás. A megválasztott kántor az Országos Református Lelkészi Nyugdíjintézetnek *kötelezett tagja.* Pályázati kérvények okmányokkal felszerelve, válaszbélyeg csatolásával a balmazújvárosi Magyar Református Egyház címére küldendők.

Beregsurány református egyházközsége pályázatot hirdet a lemondás folytán megüresedett *kántortanítói* állásra. Javadalom: 11 kat. hold szántó, 1377 kg búza, 506 kg rozs, 6 legelőjog, lakás és kert természetben; a helyi javadalom ezidő szerint 49 értékegység. Törvényszerű államszegély. Kötelesség: 6 osztályú elemi és az ismétlőiskola vezetése, kántori teendők végzése, belmissziói munkában részvétel. Mellékjövedelem egy év mulva a „Hangyá”-tól és Levente Egyesülettől havi 120 P. A község Beregszásztól 9 km. naponként többször autóbussz-közlekedés. Állás 1943 szept.

1-én lefoglalandó. Jogosult pályázók okmányokkal felszerelt és válaszbélyeggel ellátott kérvényüket e hirdetés megjelenésétől számított 21 napon belül adják be a beregsurányi (postahely) Református Lelkészi Hivatalhoz.

A besenyői református egyház presbitériuma pályázatot hirdet három tanerős iskolájánál lemondás folytán megüresedett *III. sz. tanítónői* állásra. Nők és férfiak egyaránt pályázhatnak. Fizetés: természetbeni lakás, 20%-os helyi hozzájárulás, a többi államszegély. Vasútállomás két kilométerre van. Nyíregyháza 25 km. Kötelessége a reábizott osztályok vezetése, a belmissziói munkában segédkezés. Férfitanerőnél kántor helyettesítése. Pályázati határidő 21 nap. Állás szept. 1-én lefoglalandó el. Kérvények: Református Lelkészi Hivatal, Besenyőd, u. p. Levelek Szabolcs m. küldendők.

Debrecen református egyháza a tankerületi kir. főigazgató úr engedélyével feltételzetten pályázatot hirdet a megüresedett három férfi- és egy nőtanítói állásra. Amennyiben ezek az állások már helyben működő tanerők átválasztásával töltetnének be, az így megüresedett állásokra. Fizetés törvényszerű. Természetbeni lakás vagy lakbér. Kötelesség: egy vagy több osztály vezetése, belmissziói munkában részvétel, kántorok helyettesítése. Pályázók okmányokkal (születési, ha nős, házassági és a gyermekek születési anyakönyvi kivonata, előírt szövegű származási nyilatkozat, oklevél, nem református képzőben végzeteknél vallástani pótképesítő (E. T. V. tc. 19), férfiaknál kántori oklevél, eddigi működési bizonyítványok esperesileg megerősítve, melyek közül az utolsó a minősítést is magában foglalja, hivatali esküokmány, illetőségi vagy állampolgársági bizonyítvány elsőfőben pályázóknál erkölcsi bizonyítvány, kommunizmus alatti magatartást igazoló irat, ha annak idején 16 évét már betöltötte, katonai szolgálatot igazoló okmány, hitelsági orvosi bizonyítvány arról, hogy a pályázó tüdőbajban vagy más fertőző betegségben nem szenved) felszerelt kérvényüket Református Egyházi Hivatal, Debrecen, Kálvin-tér 17. címre küldjék. Pályázati határidő a hirdetés megjelenésétől számított 21 nap. Korteskedés a pályázatból kizáró ok. Bemutatkozni *Molnár Ferenc* lelképásztor, iskolaszéki elnöknel (Ispóty-tér 2. sz.) és *Szabó Károly* iskolaszéki előadónál (Eötvös-u. 50. sz.) lehet augusztus 23—24—25-én délelőtt 8—12-ig. A megválasztott a Debreceni Református Tanítók Segélyegyesületének kötelezett tagja. Az egyház költözködési költséget nem ad. Megcímezett és felbélyegzett boríték az okmányok visszaküldésére melléklendő. Az állást szeptemberben kell elfoglalni.

A földesi református egyházközség pályázatot hirdet lemondás folytán megüresedett *XI. sz. tanyai tanítói* állásra. Javadalom törvényszerű, lakás, 2 hold szántófölddel. Kötelesség törvényszerű. Határidő megjelenéstől számított 21 nap. Törvényszerűen felszerelt válaszbélyeggel ellátott kérvények Református Lelkészi Hivatal, Földes, Hajdú vm. küldendők. Az iskola községtől 5 km távolságra van, kövesút mellett.

Gulács református egyháza pályázatot hirdet aug. 21 határidővel az újonnan szervezett *V. sz. tanítónői* állásra. Fizetés törvényes. Kötelesség a rábizott osztályok vezetése, belmissziói munkákban részvétel. Felszerelt pályázatok Református Lelkészi Hivatal, Gulács, Bereg m. címre küldendők.

Hajdúsámsoni református egyházközség pályázatot hirdet: 1. Átválasztással megüresedett martinkai leányegyház *előkönyörgő-tanítói* állására. Fizetése: természetbeni új lakás, melléképületekkel, kerttel, 300 □-ól természetből, államszegély, 30%-os helyi hozzájárulás a Központi Illetményhivatal útján, ha értékegységnek megfelelő készpénz az egyház pénztárából. Kötelessége: I—VI. vegyesosztály és ismétlőiskola tanítása, lelkész akadályoztatása esetén istentisztelet tartása. 2. Sámsoni-kerti II. sz. tényleges katonai szolgálatra bevonult tanítójának helyettesítésére: Fizetés törvényszerű. Illetményhivatal útján. Kötelessége a népiskolai alsó tagozat tanítása. Állás, I. sz. tanító egy éven belüli nyugdíjazása folytán véglegessé válhat. 3. Ligettanyai I. sz. tényleges katonai szolgálatát teljesítő tanító helyettesítésére. Fizetése törvényszerű. Illetményhivatal útján. Kötelessége: népiskola felső tagozatának tanítása. Mindhárom állásra pályázati határidő 21 nap. Kérvények Református Lelkészi Hivatal, Hajdúsámson küldendők.

Kötegyán református iskolaszéke négytanerős iskolánál pályázatot hirdet tényleges katonai szolgálatot teljesítő